

prima instanță: L. Țurcan

dosarul nr.2ra-1380/13

instanța de apel: E. Ababei, G. Polivenco, N. Matveeva

DECIZIE

05 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadi
Vera Macinskaia
Ion Vîlcov
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Elena Aslan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Viorel Botnariuc și a Gretei Botnariuc împotriva Elenei Aslan și intervenientului accesoriu notarul privat Ludmila Dolineanu cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare cumpărare și la cererea reconvențională a Elenei Aslan împotriva lui Viorel Botnariuc cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea casei de locuit, evacuare fără acordarea altui spațiu locativ și revendicarea bunurilor din posesia nelegitimă străină și la cererea de chemare în judecată a Gretei Botnariuc împotriva Elenei Aslan și intervenientului accesoriu notarul privat Ludmila Dolineanu cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare cumpărare,

împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Bălți din 25 decembrie 2012, prin care a fost admisă parțial cererea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată depusă de către Elena Aslan,

c o n s t a t ă:

La 29 septembrie 2009, Viorel Botnariuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Aslan și intervenientului accesoriu notarul privat Ludmila Dolineanu cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamantul Viorel Botnariuc a indicat că la 20 noiembrie 1985, a înregistrat căsătoria cu Greta Botnariuc. Din anul 1986, împreună au început construcția casei de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, care au finisat-o în anul 1987, această casă fiind proprietate comună în devălmășie a soților.

Menționează că la 10 martie 2008, prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni, căsătoria între el și Greta Botnariuc a fost desfăcută.

Susține că începând cu luna februarie 2008, el a început să concubineze cu Elena Aslan, care de la începutul traiului în comun, i-a propus să-și vândă casa sa de locuit din s. Țîrnova, r-nul Dondușeni, iar pe banii de la vânzarea casei să repare casa lui de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, iar pentru a avea o garanție că ea nu va rămâne fără locuință, el trebuie să-i vândă casa sa de locuit, întocmind la notar un contract de vânzare-cumpărare fictiv.

Afirmă că în așa mod, la 22 august 2008, el a întocmit contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit, conform căruia el i-a vândut Elenei Aslan casa de locuit la prețul de 10000 lei, preț pe care ultima nu l-a achitat.

Invocă că după încheierea contractului de vânzare-cumpărare menționat, pârâta nu și-a mai vândut casa sa de locuit și nici nu au făcut reparație în casa lui de locuit, iar ultima a anunțat prin sat că vinde casa de locuit, care a fost proprietatea lui.

Consideră că contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit încheiat între el și pârâtă la 22 august 2008 contravine legislației în vigoare și, anume, conform art. 369 alin. (2) din Codul civil, pentru actele de dispoziție asupra bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie este necesar acordul scris al tuturor coproprietarilor devălmăși, însă în cazul dat, lipsește acordul scris al fostei sale soții.

În afară de aceasta, actul juridic a fost încheiat prin comportamentul Elenei Aslan dolosiv și viclean, fapt ce se confirmă prin prețul de vânzare a casei de locuit și prețul acesteia apreciat de către OCT Dondușeni, care constituie 39414 lei.

Solicită recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit încheiat între el și Elena Aslan la 22 august 2008, autentificat notarial de către notarul privat Ludmila Dolineanu.

La 02 noiembrie 2009, Elena Aslan a depus cerere reconvențională împotriva lui Viorel Botnariuc cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea casei de locuit și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii reconvenționale pârâta Elena Aslan a indicat că conform înțelegerii prealabile cu reclamantul Viorel Botnariuc despre vânzarea-cumpărarea casei de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, el a vândut, iar ea a cumpărat casa de locuit menționată, pentru care a achitat suma de 10000 lei, fiind întocmit contractul de vânzare-cumpărare din 22 august 2008.

Menționează că după încheierea contractului de vânzare-cumpărare menționat, ea nu a insistat ca Viorel Botnariuc să părăsească casa de locuit, dar a prelungit să concubineze cu el în acest imobil, însă el de nenumărate ori aplica violența și chiar pe 31 august 2009, a alungat-o din casa de locuit, ce-i aparține.

Susține că pârâtul îi creează obstacole în folosirea casei de locuit și a lucrurilor personale, ce se află în casă.

Solicită obligarea reclamantului să nu-i creeze obstacole în folosirea casei de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni și evacuarea acestuia din casa de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, fără acordarea altui spațiu locativ.

Prin încheierea Judecătoriei Dondușeni din 10 decembrie 2009 a fost admisă cererea depusă de către Greta Botnariuc cu privire la introducerea în proces în calitate de coreclamant.

La 10 decembrie 2009, Greta Botnariuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Aslan și intervenientului accesoriu notarul privat Ludmila Dolineanu cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamanta Greta Botnariuc a indicat că la 20 noiembrie 1985, a înregistrat căsătoria cu Viorel Botnariuc. Din anul 1986, împreună au început construcția casei de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, care au finisat-o în anul 1987.

Menționează că la 10 martie 2008, prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni, căsătoria între el și Greta Botnariuc a fost desfăcută.

La 22 august 2008, fostul soț, Viorel Botnariuc, fără acordul său, a vândut casa de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, care constituie proprietate comună în devălmășie a soților.

Consideră că contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit încheiat între Viorel Botnariuc și Elena Aslan la 22 august 2008 contravine legislației în vigoare și, anume, conform art. 369 alin. (2) din Codul civil, pentru actele de dispoziție asupra bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie este necesar acordul scris al tuturor coproprietarilor devălmași, însă în cazul dat, ea nu a dat acordul și nici nu a semnat.

În afară de aceasta, actul juridic a fost încheiat prin comportamentul Elenei Aslan dolosiv și viclean, fapt ce se confirmă prin prețul de vânzare a casei de locuit și prețul acesteia apreciat de către OCT Dondușeni, care constituie 39414 lei, iar din contractul de vânzare-cumpărare se vede că Elena Aslan a achitat suma de 10000 lei, pe care Viorel Botnariuc nu o recunoaște.

Solicită recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a casei de locuit încheiat între el și Elena Aslan la 22 august 2008, autentificat notarial de către notarul privat Ludmila Dolineanu.

Ulterior, Elena Aslan a depus cerere reconvențională suplimentară împotriva lui Viorel Botnariuc, prin care a solicitat obligarea acestuia să-i restituie averea, ce-i aparține, în sumă de 10000 lei, care se află în posesia nelegitimă a lui.

Prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 08 octombrie 2009 au fost admise acțiunile inițiale și a fost recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit, încheiat între Viorel Botnariuc și Elena Aslan la 22 august 2008. A fost respinsă acțiunea reconvențională ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2011 a fost admis apelul declarat de către Elena Aslan, casată hotărârea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecători.

Prin hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 26 decembrie 2011 a fost admisă acțiunea inițială și a fost recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, încheiat între Viorel Botnariuc și Elena Aslan la 22 august 2008. A fost respinsă acțiunea reconvențională ca neîntemeiată. A fost admisă cererea Elenei Aslan și a fost obligat Viorel Botnariuc să-i întoarcă 2 tone de grâu, 4 păsări, scîndură, 20 foi de ardezie, bac de aluminiu, veselă, 500 borcane cu conserve.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2012 a fost admis apelul declarat de către Elena Aslan, casată parțial hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea inițială a lui Viorel Botnariuc, a fost admisă parțial acțiunea inițială a Gretei Botnariuc și a fost recunoscut parțial nul contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, încheiat între Viorel Botnariuc și Elena Aslan la 22 august 2008 și autentificat de către notarul privat Ludmila Dolineanu. A fost admisă acțiunea reconvențională și a fost evacuat Viorel Botnariuc din casa de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, obligându-l să nu creeze Elenei Aslan obstacole în folosirea imobilului. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Bălți din 25 decembrie 2012 a fost admisă parțial cererea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată depusă de către Elena Aslan și a fost încasat de la Viorel Botnariuc în beneficiul Elenei Aslan cheltuielile de judecată în sumă de 4593 lei. În rest cererea a fost respinsă.

La 27 februarie 2013, Elena Aslan, în termenul prevăzut de lege, a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Recurenta Elena Aslan, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia suplimentară a instanței de apel.

Menționează că acțiunea sa reconvențională a fost admisă integral, fapt expres indicat în decizia instanței de apel din 18 septembrie 2012, iar în cazul în care acțiunea a fost admisă integral, urmau și să fie încasate integral și cheltuielile de judecată confirmate prin bonuri de plată.

Consideră că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 94 CPC.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei suplimentare a instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Din materialele dosarului rezultă că la 05 octombrie 2012, Elena Aslan reprezentată de către Vladislav Teleba a depus o cerere, prin care a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 9186 lei, care sunt compuse din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8300 lei, taxa de stat în sumă totală de 754 lei și cheltuielile de transport în sumă de 132 lei (f. d. 307).

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 25 decembrie 2012, Elena Aslan a mai solicitat suplimentar încasarea cheltuielilor de transport cu autobusul în sumă de 99,80 lei și cheltuielile de transport cu transportul feroviar în sumă de 06,50 lei, iar în total a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 9292,23 lei (f. d. 313).

Instanța de apel, examinând cererea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a cererii, încasând de la Viorel Botnariuc în beneficiul Elenei Aslan cheltuielile de judecată în sumă de 4593 lei, iar în rest respingând cererea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia instanței de apel este una legală și întemeiată.

Din materialele dosarului rezultă că pe parcursul examinării prezentei pricini, începând cu 29 septembrie 2009 până la 18 septembrie 2012, recurenta Elena Aslan a suportat cheltuieli de judecare a pricinii și, anume, a achitat taxa de stat în sumă totală de 852 lei (f. d. 30, 82, 176a, 263), suma de 5000 lei pentru serviciile acordate de către avocatul Victor Panainte (f. d. 22, 164, 188, 282-284) și suma de 4500 lei pentru serviciile acordate de către avocatul Vlad Teleba (f. d. 240, 271 și 285).

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1¹) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Reieșind din prevederile legale menționate și ținând cont de faptul că conform deciziei instanței de apel din 18 septembrie 2012, Elena Aslan a avut câștig de cauză parțial, fiind recunoscut parțial nul contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit din s. Corbu, r-nul Dondușeni, încheiat între Viorel Botnariuc și Elena Aslan la 22 august 2008 și autentificat de către notarul privat Ludmila Dolineanu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a concluzionat că recurenta Elena Aslan are dreptul la restituirea cheltuielilor de judecată suportate pe parcursul examinării prezentei pricinii proporțional părții admise și care au fost reale, necesare și rezonabile.

Prin urmare, instanța de apel temeinic și legal a admis parțial cererea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată depusă de către Elena Aslan și a încasat de la Viorel Botnariuc în beneficiul Elenei Aslan cheltuielile de judecată în sumă de 4593 lei, iar argumentele invocate de către recurentă în cererea de recurs nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia suplimentară a instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia suplimentară a instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Elena Aslan.

Se menține decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 25 decembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Viorel Botnariuc și a Gretei Botnariuc împotriva Elenei Aslan și intervenientului accesoriu notarul privat Ludmila Dolineanu cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare cumpărare și la cererea reconvențională a Elenei Aslan împotriva lui Viorel Botnariuc cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea casei de locuit, evacuare fără acordarea altui spațiu locativ și revendicarea bunurilor din posesia nelegitimă străină și la cererea de chemare în judecată a Gretei Botnariuc împotriva Elenei Aslan și intervenientului accesoriu notarul privat Ludmila Dolineanu cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare cumpărare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov

Tamara Chișca-Doneva